

De toekomst van onze Belgische kust?

In bepaalde media verschijnen er met de regelmaat van de klok berichten over de Belgische kust die soms een uiterst negatief en eenzijdig beeld schetsen. Er wordt gesproken over onomkeerbare vergrijzing, onbetaalbaar wonen en zelfs het absurde idee om delen van de Kust op te geven. Deze doemscenario's zijn niet alleen misleidend, maar ook schadelijk voor een regio die volop in ontwikkeling is. De realiteit is dat de Kust een plek is met ongeziene troeven, economisch, ecologisch en maatschappelijk.

In plaats van doemdenken is er nood aan een constructieve visie op de toekomst, waarin zowel jong als oud hun plaats hebben, en waarin investeringen en innovatie de sleutels tot succes zijn.

Vergrijzing? In de eerste plaats een opportuniteit

Eén van de centrale argumenten in de negatieve berichtgeving is de vergrijzing van de kustbevolking. Hierbij wordt gemakshalve vergeten dat vergrijzing geen exclusief probleem van de Kust is, maar een algemeen Belgisch en zelfs West-Europese evolutie. De gemiddelde leeftijd stijgt overal, in steden en dorpen, van het binnenland tot de Kust. Dit is een structurele demografische realiteit, die zich niet enkel hier afspeelt, maar wereldwijd. Bovendien is het aantrekken van oudere bewoners naar kustregio's geen achteruitgang, maar een natuurlijke evolutie die internationaal als een economische opportuniteit wordt gezien.

Kijk naar de prachtige kuststeden in de Verenigde Staten en Spanje. Stuk voor stuk kustregio's die al decennialang gepensioneerden aantrekken en waar complete nieuwe economieën zijn ontstaan rond zorg, hospitality, vastgoed en leisure. Deze regio's hebben reeds begrepen dat vergrijzing geen vloek is, maar een kans. Ze hebben de transformatie omarmd en daar sterke economische pijlers rond uitgebouwd. Wat in deze buitenlandse regio's als een economische motor wordt gezien, wordt in België daarentegen nog te vaak als 'een probleem' beschouwd in plaats van een kans.

Dit is een misvatting. Uiteraard moet het woonaanbod divers blijven. Maar in plaats van de Kust onterecht af te schilderen als een grijze, stilgevallen regio, is het tijd om te erkennen dat deze groep bewoners ook mee investeert, consumeert en bijdraagt aan de lokale en nationale economie. Een evenwichtige visie betekent uiteraard dat we moeten inzetten op zowel jonge gezinnen als senioren, en dit zonder polarisatie.

Betaalbaar wonen? Maak werk van een efficiënt vergunningsbeleid

Uiteraard moet de Kust ook aantrekkelijk blijven voor jonge gezinnen en werkenden. Maar in plaats van te pleiten voor eenzijdige overheid-oplossingen, zou men beter kijken naar structurele hervormingen die de privémarkt stimuleren om sneller en efficiënter bij te dragen aan bijvoorbeeld betaalbare huisvesting. Het echte probleem is niet het ontbreken van wil of initiatief in de vastgoedsector, maar een onwerkbaar, traag en complex vergunningsbeleid dat investeringen vooral tegenhoudt.

De bouwsector reikt al jarenlang de hand naar de overheid om samen te werken aan oplossingen, maar de reactie blijft vaak bureaucratisch en stroperig. In plaats van als overheid zelf (sociale) woningen te voorzien, wat op lange termijn een enorme kost betekent voor de belastingbetaler, zou men veel meer moeten inzetten op het faciliteren van een flexibel en transparant vergunningsbeleid, waardoor de privésector sneller en efficiënter kan inspelen op de enorme woonuitdagingen aan de Kust en bij uitbreiding in heel België. Transparantie met duidelijke, haalbare afspraken en een soepeler en rechtszeker juridisch kader zouden al veel oplossen. Het is immers perfect mogelijk om betaalbare huisvesting te creëren zonder dat dit de belastingdruk verhoogt, als de regelgeving de juiste incentives biedt. Dit is geen kwestie van méér subsidies of staatsinterventie, maar van een doordachter beleid dat ondernemerschap aanwakkert in plaats van belemmert.

“
Het echte probleem is niet
het ontbreken van wil
of initiatief in de vastgoedsector,
maar een onwerkbaar, traag en complex
vergunningbeleid dat investeringen
vooral tegenhoudt.

Klimaatuitdagingen aan de Kust? Geen reden tot paniek, wel tot actie

De stijgende zeespiegel wordt vaak gebruikt als een ultiem argument voor het pessimisme rond de Belgische kust. Maar opnieuw ontbreekt nuance. De Vlaamse overheid werkt immers al jarenlang aan geavanceerde beschermingstechnieken zoals verhoogde duinen, versterkte dijken en strategische zandopspuitingen. Dit is niet nieuw, noch uitzonderlijk. Nederland bewijst al decennialang dat adaptieve kustbescherming mogelijk is met de juiste visie en investeringen. Het idee dat de Belgische kust “opgegeven” zou moeten worden, is ronduit absurd. De fysieke bescherming van onze Kust is een realiteit en wordt constant verbeterd.

Dit betekent niet dat er geen uitdagingen zijn, maar wél dat er oplossingen bestaan. En die oplossingen vragen om investeringen en visie, niet om paniekzaaijerij. Een ander relevant struikelblok aan de Kust is de huidige Wet op Mede-eigendom, die in veel gevallen de hoogdringende vernieuwing van het verouderde kustpatrimonium onmogelijk maakt. Dit staat haaks op de absolute noodzaak om onze gebouwen in de toekomst duurzamer en energie-efficiënter te maken. Een grondige modernisering van deze wetgeving is cruciaal en zou sowieso zeer hoog op de agenda moeten staan van onze beleidsmakers. Maar ook hier blijft het, spijtig genoeg, al jaren oorverdovend stil...

Van probleemdenken naar oplossingsgericht handelen

Het zou een groot deel van de media, journalisten, hoofdredacteuren, experts en professoren sieren om hun vastgeroeste cocoon te overstijgen, gebaseerd op een veelal subjectieve, vooringenomen mening en negatieve perceptie. Voor elke studie die beweert dat er 'een probleem' is aan de Belgische kust, zijn er minstens twee andere die een positiever en genuanceerder beeld schetsen. Toch kiezen velen ervoor om zich vast te bijten in dat ene kritische rapport, terwijl bredere en objectievere analyses nauwelijks aandacht krijgen. Dit zegt veel over de manier waarop bepaalde zaken vandaag de dag eenzijdig in de media worden uitgelicht.

We beschikken in België over vele honderden bedrijven die tot de wereldtop behoren, pioniersbedrijven in alle sectoren, die zich onderscheiden door een visie waarin voor "élk probleem een oplossing bestaat". Toch lijkt het in het Belgische media- en academische landschap eerder de regel te zijn dat men voor "élke oplossing een nieuw probleem" zoekt. Die reflex is niet alleen contraproductief, maar remt ook de economische en maatschappelijke vooruitgang. Ik pleit dan ook voor nuance, voor een positieve kijk op de zaak. We gaan de uitdagingen niet uit de weg, maar zien elke uitdaging als een kans om onze gezamenlijke welvaart en economie te versterken, niet te ondermijnen.

“ We beschikken in België over vele honderden bedrijven die tot de wereldtop behoren, pioniersbedrijven in alle sectoren, die zich onderscheiden door een visie waarin voor “èlk probleem een oplossing bestaat ”

De Kust als katalysator voor economische en sociale dynamiek

De toekomst ligt in constructieve samenwerking tussen de overheid en de privésector, waarbij duidelijke afspraken en transparante kaders leiden tot vooruitgang. Niet in een systeem waarin de overheid alles zelf wil oplossen en zo waardevolle private initiatieven onbewust ondermijnt.

De Belgische kust heeft de afgelopen decennia meermaals bewezen dat ze veerkrachtig en dynamisch is. Een prachtige regio die heel wat Belgen aantrekt als geliefkoosde plek voor rust en ontspanning en dit samen met vrienden en familie.

Laten we die veelbelovende toekomst niet hypothekeren door krampachtig vast te houden aan negativisme, maar positief vooruitdenken door in te spelen op de vele kansen die zich aandienen. Dit vereist durf, visie en een beleid dat niet blijft hangen in bureaucratie en overreglementering. De Belgische kust heeft alle troeven in huis om een moderne, dynamische en economisch sterke regio te zijn en te blijven. Met investeringen in duurzame ontwikkeling, toekomstgerichte infrastructuur en een gezond evenwicht tussen wonen, werken en recreatie, kunnen we een omgeving creëren waarin zowel jong als oud zich thuis voelen.

Bart Versluys is een bekende gerespecteerde Belgische serie-ondernemer en visionair met een sterke focus op innovatie, kwaliteit en strategisch ondernemerschap.